

STICHTING SER-ZEELAND

p.a. Buitenruststraat 225
4337 ER Middelburg
tel. 0118 673532
e-mail: jan.bruurs@kvk.nl

Aan het College van Gedeputeerde Staten
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Betreft: Advies ontwerp-Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta 2010 – 2015+
Datum: 02 juli 2010

Geacht College,

Bij brief van 20 april jl. heeft u ons het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta 2010 – 2015+ toegestuurd met het verzoek om u daarover een advies uit te brengen. In deze brief treft u ons advies aan. Daarbij hebben wij ons beperkt tot een advies op hoofdlijnen. Diverse organisaties die participeren in de SER-Zeeland zijn nauw betrokken geweest bij de opstelling van het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma en hebben in dat verband al ruim de gelegenheid gehad om te adviseren.

De SER-Zeeland onderschrijft van harte de doelstelling van de Stuurgroep met betrekking tot de zuidwestelijke delta: een versterking van deze regio op het gebied van veiligheid, economische vitaliteit en ecologische veerkracht. Deze brede, integrale benadering sluit prima aan bij het duurzaamheidsprincipe (people, profit en planet) dat de SER-Zeeland hanteert als uitgangspunt voor haar advisering.

In ons advies aan u van 19 februari jl. over de demografische ontwikkelingen hebben wij een pleidooi gehouden voor extra beleid(-sinspanningen) om de economische potentie van Zeeland nog beter te benutten. Daarbij hebben wij o.a. gewezen op de kansen van economisch sterke sectoren als procesindustrie, de logistieke sector en het toerisme. Al deze sectoren zijn in Zeeland nauw verbonden met het water. Ook tegen die achtergrond zijn wij ingenomen met de ambitie die uit het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma spreekt om ruimte te bieden aan maatregelen en projecten, die de economische vitaliteit van Zeeland versterken. Daarmee kan een bijdrage geleverd worden aan het behoud van werkgelegenheid en het keren van de ontwikkeling naar een dalende bevolkingsomvang.

Anders dan de titel wellicht suggereert, is het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma een (goede) stap op weg naar uitvoerings- en gebiedsprogramma's met concrete maatregelen, die "in het veld" zichtbaar zijn. Voor het zover is zullen nog de nodige studies verricht dienen te worden, diverse rapporten opgesteld dienen te worden en volgt er ook nog een besluitvormingstraject. Wij zouden het betreuren als er tot dan gewacht moet worden met de uitvoering van projecten, die uitstekend passen binnen de doelstelling van een veilige, vitale en veerkrachtige zuidwestelijke delta. Wij pleiten er dan ook voor om zgn. no regret-projecten naar voren te halen. Daarmee kan tevens voor een deel worden voorzien in de behoefte aan nieuwe opdrachten voor sectoren die sterk getroffen worden door vraaguitval als gevolg van de economische crisis. Wij willen u daarom adviseren om vanuit Zeeland op zo kort mogelijke termijn een aantal pilot-projecten te starten, die een voorbeeldwerking voor andere initiatieven hebben en die bijdragen aan de economische versterking van de regio. Een voorbeeld van een dergelijk project is het initiatief van overheden, onderwijs en ondernemers in de Kanaalzone om een haalbaarheidsstudie uit te laten voeren naar de mogelijkheden om op een duurzame manier in de Kanaalzone voorkomende waterstromen te verzamelen en na te zuiveren en zo geschikt te maken voor hergebruik in de industrie en in de landbouw. In verband hiermee wordt gedacht aan de aanleg van buffersystemen en de toepassing van natuurlijke zuiveringsmoerassen. De ambitie is om al over een paar jaar te komen tot de uitvoering van concrete projecten.

SER-Zeeland heeft tot taak om de (provinciale) overheid gevraagd of uit eigen beweging te adviseren op sociaal-economisch terrein. In SER-Zeeland hebben de werkgeversorganisaties BZW Zeeland en MKB-Zeeland, alsmede de werknemersorganisaties CNV, FNV en de Unie. De Vereniging Zeeuwse Gemeenten en de Kamer van Koophandel zijn als adviseur verbonden aan SER-Zeeland.

Daarnaast is het volgens ons zinvol dat in beeld gebracht wordt welke ideeën voor projecten en initiatieven er in de regio zijn, die naar voren gehaald zouden kunnen worden. Volgens SER-Zeeland is er op het niveau van de zuidwestelijke delta onvoldoende zicht op projecten, waarmee de ambities van het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma al op korte termijn zichtbaar gemaakt kunnen worden.

Ook door anderen is reeds opgemerkt dat de logistieke functie van de Deltawateren nog onvoldoende aandacht krijgt. Wij delen die opvatting. Vanuit doelstellingen op het gebied van duurzaamheid is te verwachten dat de binnenvaart zich als modaliteit sterk zal ontwikkelen, zeker in een regio tussen twee mainports. Ook de realisering van de zogenaamde Seine-Scheldeverbinding, waardoor Parijs en omgeving "binnengaats" vanuit het Scheldebekken bereikbaar wordt, zal van betekenis zijn voor de omvang van de binnenvaart. Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich tot bijv. de sluiscapaciteiten in de deltawateren? En waar liggen mogelijkheden om door middel van binnenvaartterminals aan te haken op deze ontwikkeling? Kortom er is behoefte aan een actieplan logistiek voor de deltawateren. Overigens zijn wij ingenomen met de eerste aanzetten (in de vorm van een MIRT-verkenning) voor vergroting van de capaciteit van de Volkeraksluizen.

In hoofdstuk 6 van het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma komt de positie en taak van de Stuurgroep aan de orde. De SER-Zeeland stelt vast dat deze Stuurgroep geen formele bevoegdheden heeft c.q. toegekend krijgt. Gelet op de bestuurlijke drukte rond het onderwerp van de zuidwestelijke delta (drie provincies, vier waterschappen, tientallen gemeenten en vier departementen) kan de SER-Zeeland zich voorstellen dat aan de Stuurgroep wel een aantal formele bevoegdheden zouden zijn toegekend. Dat zou in ieder geval kunnen bijdragen aan versnelling van procedures en verkorting van besluitvormingstrajecten. Moverende redenen om hiervoor thans niet te kiezen, zijn bij de SER-Zeeland niet bekend. De rol die de Stuurgroep nu is toegekend, volgens het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma een rol van "integreren en coördineren", is in de opvatting van de SER-Zeeland ontoereikend. Wij zouden in ieder geval graag zien dat de Stuurgroep een sterke(re) regierol krijgt, waarbij zij nadrukkelijker ontwikkelingen in de verschillende deelgebieden kan prioriteren, op elkaar afstemmen en aanjagen. Als straks de gebiedsallianties aan de slag gaan zal het totaal van de gebieden meer moeten zijn dan de optelsom van alle gebieden. Waar het om gaat is dat de gebieden elkaar versterken. Een regisseursrol van de Stuurgroep is volgens ons daarbij onmisbaar.

Wij kunnen instemmen met het voorstel om op bekkenniveau het uitvoeringsprogramma uit te werken in gebiedsprogramma's en daarbij het initiatief te leggen bij de gebiedsallianties, een en ander met inachtneming van onze bovenstaande opmerkingen. Dat daarbij aansluiting wordt gezocht bij bestaande bestuurlijke overleggen spreekt ons aan om "bestuurlijke drukte" zoveel mogelijk te voorkomen. Wij stellen echter vast dat in diverse van deze gebiedsallianties het bedrijfsleven niet of nauwelijks vertegenwoordigd is (dit geldt bijvoorbeeld bij het Bestuurlijk Overleg Westerschelde, Stuurgroep Oosterschelde en het Bestuurlijk Overleg Kramer-Volkerak). Omdat het bedrijfsleven een belangrijke rol zal gaan vervullen bij het realiseren van de economische vitaliteit van de deltawateren adviseren wij u om deskundigen uit het bedrijfsleven (werkgevers en werknemers) te benoemen tot leden van de gebiedsallianties.

Tenslotte willen wij uw aandacht vragen voor Deltathema vier: strategische kennisvragen en kennisontwikkeling. Met de Stuurgroep zijn wij van mening dat kennis een stimulans is voor vernieuwing in het bedrijfsleven en voor het identificeren van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Zeeland dient zich nog sterker te profileren als provincie die excelleert op het gebied van kennis van water en watermanagement. Deze opvatting wordt ook ondersteund door de Commissie Taskforce Zeeland, die watermanagement aanduidt als één van de vier specifieke opleidingsniches voor het hoger en technisch onderwijs in Zeeland. Overheid, onderwijs en ondernemingen zullen de handen ineen moeten slaan om deze kans optimaal te verzilveren.

Graag verwachten wij dat u ons advies betreft bij uw standpuntbepaling over het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta.

Vriendelijke groeten,

L. Ezinga,
Voorzitter.

SER-Zeeland heeft tot taak om de (provinciale) overheid gevraagd of uit eigen beweging te adviseren op sociaal-economisch terrein. In SER-Zeeland hebben de werkgeversorganisaties BZW Zeeland en MKB-Zeeland, alsmede de werknemersorganisaties CNV, FNV en de Unie. De Vereniging Zeeuwse Gemeenten en de Kamer van Koophandel zijn als adviseur verbonden aan SER-Zeeland.